

III. Cour du travail d'Anvers, division Hasselt, 13 mai 2022

Évaluation de l'incapacité de travail – Article 100, § 1er de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 – Situation préexistante – Absence de capacité de gain supérieure à 1/3 – Affection médicale déjà présente avant l'entrée sur le marché du travail – Expérience professionnelle limitée

Conformément à l'article 100, § 1er de la loi coordonnée du 14 juillet 1994, un titulaire n'est pas en incapacité de travail s'il ne peut démontrer une capacité de gain supérieure à 1/3 lors de son entrée sur le marché du travail. Dans ce cas, il est question d'une condition préexistante.

Si l'affection médicale est diagnostiquée à un âge précoce ou s'il existe déjà suffisamment de signes discrets de l'affection avant l'entrée sur le marché du travail, il ne peut y avoir aucun doute sur la situation préexistante.

En l'occurrence, la cessation prématurée de la formation et des stages de courte durée confirme que l'intéressé n'est pas en mesure de s'intégrer sur le marché du travail en raison de son affection médicale.

A.R. 2021/AH/118
INAMI c./...

...

4. Beoordeling

4.1 Algemeen

De betwisting heeft betrekking op de vraag of de ... vanaf 6 juli 2020 arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 100, § 1 van de ZIV-wet.

Wordt als arbeidsongeschikt erkend de werknemer die alle werkzaamheid heeft onderbroken als rechtstreeks gevolg van het intreden of het verergeren van letsels of functionele stoornissen waarvan erkend wordt dat ze zijn vermogen tot verdienen verminderen tot een derde of minder dan een derde van wat een persoon, van dezelfde stand en met dezelfde opleiding, kan verdienen door een werkzaamheid in de beroepencategorie waartoe de beroepsarbeid behoort, door betrokkene verricht toen hij arbeidsongeschikt is geworden, of in de verschillende beroepen die hij heeft of zou kunnen uitoefenen hebben uit hoofde van zijn beroepsopleiding.¹

1. Art. 100, § 1 van de ZIV-wet.

Uit deze wettelijke bepaling volgt dat er tegelijkertijd aan drie voorwaarden moet worden voldaan:

- onderbreking van alle arbeid
- die onderbreking moet het rechtstreeks gevolg zijn van het intreden of het verergeren van letsels of functionele stoornissen
- het verdienvermogen moet verminderd zijn tot een derde of minder van wat de refertepersoon zou kunnen verdienen; doorgaans wordt deze vereiste uitgedrukt als 'arbeidsongeschikt zijn', zodat er kortom een arbeidsongeschiktheidspercentage van minstens 66 % vereist is.

Bij de beoordeling van het verdienvermogen, verschilt de refertepersoon naargelang de reeds verstreken duurtijd.

Over de eerste zes maanden van (primaire) arbeidsongeschiktheid moet de vermindering van het verdienvermogen worden bepaald ten aanzien van het gewone beroep van de betrokkene, althans in zoverre de oorzakelijke aandoening voor een gunstig verloop of voor een genezing vatbaar is binnen een tamelijk korte tijdspanne.

Na die eerste zes maanden van arbeidsongeschiktheid dient niet enkel te worden gekeken naar wat een persoon van dezelfde stand en met dezelfde beroepsopleiding kan verdienen door zijn werkzaamheid in de beroepencategorie waartoe de beroepsarbeid van de betrokkene behoort, maar tevens wat kan worden verdiend in de verschillende beroepen die de betrokkene heeft of zou kunnen uitgeoefend hebben uit hoofde van zijn beroepsopleiding (en/of ervaring), hetgeen gemeenzaam met de terminologie van de 'algemene arbeidsmarkt' wordt aangeduid.

4.2. Toetsing in concreto

Het is niet in betwisting dat de graad van arbeidsongeschiktheid van de ... meer dan 66 % bedraagt. Hij lijdt immers aan paramyotonia congenita van Von Eulenburg waardoor zijn klachten verder achteruitgaan.

Wel betwist RIZIV dat de ... over een verdienvermogen van meer dan 1/3 beschikt omdat hij door zijn medische aandoening die reeds aanwezig was bij het betreden van de arbeidsmarkt, nog geen verdienvermogen van meer dan 1/3 heeft kunnen opbouwen. RIZIV besluit dan ook tot een voorafbestaande toestand.

De ... betwist dat ten zeerste.

4.2.1. VONNIS VAN 7 OKTOBER 2019 VAN DE ARBEIDSRECHTBANK ANTWERPEN, AFDELING TONGEREN

Ter ondersteuning van de stelling dat hij wel over een verdienvermogen van meer dan 1/3 beschikt, verwijst de ... naar een vonnis van 7 oktober 2019 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, waarin geoordeeld werd dat hij verder arbeidsongeschikt was in de zin van artikel 100, § 1 van de ZIV-wet vanaf 16 oktober 2017.

Terecht stelt RIZIV dat dit vonnis ten aanzien van haar geen gezag van gewijsde heeft in de zin van artikel 23 Gerechtelijk Wetboek omdat zij geen partij was in dat geschil. Wel kan dat vonnis een beoordelingselement vormen in deze huidige zaak.

4.2.2. ER IS GEEN VERDIENVERMOGEN VAN MEER DAN 1/3 IN DE ZIN VAN ARTIKEL 100, § 1 VAN DE ZIV-WET

Opdat een arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 100, § 1 van de ZIV-wet kan worden erkend, moet de betrokkene bij zijn intrede op de arbeidsmarkt een verdienvermogen gehad hebben van meer dan 1/3.

Indien het verdienvermogen bij zijn intrede op de arbeidsmarkt blijvend minder bedroeg dan 1/3 is dergelijke erkenning niet mogelijk. Er is dan sprake van een voorafbestaande toestand.

In deze zaak staat het vast dat de aandoening van de ... al aanwezig was voor zijn intrede op de arbeidsmarkt. De diagnose van paramyotonia congenita van Von Eulenburg werd immers reeds vastgesteld op 17-jarige leeftijd, terwijl er voordien ook al discrete tekens van zijn aandoening aanwezig waren.²

Geneesheer-deskundige ... die de heer ... onderzocht vanaf 16 oktober 2017 in het kader van een dossier tegen NVSM, beschreef zijn bevindingen hierover als volgt:

De heer ... is een 23-jarige jongeman die lijdt aan paramyotonia congenita van Von Eulenburg. Als gevolg van deze aandoening bestaat er een extreme deconditionering, wat al op valt bij inspectie van patiënt.

(...)

Er bestaat een zeer beperkte werkervaring die wegens zijn aandoening steeds eindigde op een falen en arbeidsongeschiktheid. Inspanningen werden weliswaar gedaan opdat betrokkene zich zou integreren in de arbeidsmarkt, zonder resultaat.

(...)

Op basis van anamnese en klinisch onderzoek is het duidelijk dat betrokkene op basis van de opleiding, op basis van zijn werkervaring en op basis van zijn aandoening nooit geschikt is geweest voor de arbeidsmarkt.”³

Dit verslag staat niet alleen. Immers blijkt ook nog uit de beschikbare stukken dat de opleiding elektriciteit van de ... vroegtijdig werd afgebroken en dat zijn werkervaring beperkt was tot:

- stages op school, waarvoor hij meestal thuis bleef
- stages (verkoop) vanuit GTB van 2 x 4 uur per week (di en do van 14-18u), die als te zwaar werden ervaren⁴
- vervanging (1 week) in de horeca, die tevens als te zwaar werd ervaren.⁵

Tevens mislukten pogingen om hem te integreren in het arbeidscircuit omwille van zijn medische aandoening.⁶

Het geheel van deze elementen, waaronder de aard en de zeer beperkte omvang van de werkervaring van de ... laten dan ook niet toe te besluiten dat deze laatste, bij zijn intrede op de arbeidsmarkt en ook daarna, een verdienvermogen van meer dan 1/3 had.

2. Zie administratief dossier en deskundigenverslag dr. Vandervelden.

3. Deskundigenverslag dr. Vandervelden.

4. Stukken 3 en 5 en 6 dossier ... en deskundigenverslag dr. Vandervelden.

5. Stukken 4 en 7 dossier ... en deskundigenverslag dr. Vandervelden.

6. Stukken 3, 5 en 6 dossier ... en deskundigenverslag dr. Vandervelden.

Het feit dat dr. ... adviserend geneesheer van ... op 31 januari 2018 oordeelde *'dat er sprake was van een voorafbestaande toestand met voldoende stabilisatie voor de reguliere arbeidsmarkt, vb. verkoop zoals hij deed via stage'* wijzigt dat niet, daar dat oordeel tegengesproken werd door de hierboven weergegeven bevindingen van 20 oktober 2018 van geneesheer-deskundige dr. Vandervelden. Daarenboven sloot dr. ... zich nadien ook aan bij de bevindingen en het advies van geneesheer-deskundige Vandervelden dat de heer ... geen verdienvermogen had en niet arbeidsongeschikt was in de zin van artikel 100, § 1 van de ZIV-wet.⁸

Ook het feit dat de heer ... na het verlaten van de school terecht kwam op de werkloosheid, wijzigt dat niet en volstaat geenszins om verworven rechten te kunnen putten in het kader van de ZIV-reglementering.

Daar ook geen bewijs voorligt dat de medische situatie van de heer ... inmiddels zou verbeterd zijn, besluit het arbeidshof dat de ... geen verdienvermogen van meer dan 1/3 had en dus op 6 juli 2020 niet voldeed aan de voorwaarden van artikel 100, § 1 van de ZIV-wet om als arbeidsongeschikt te worden erkend.

Hij kan zich desgevallend wel wenden tot de FOD Sociale Zekerheid Directie-Generaal Personen met een Handicap met het oog op een eventuele erkenning van een handicap.

4.2.3. SCHENDING VAN DE BEGINSLEN VAN BEHOORLIJK BESTUUR?

De heer ... stelt dat RIZIV door de bestreden beslissing te nemen de beginselen van behoorlijk bestuur heeft geschonden, en meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtzekerheidsbeginsel.

Welnu, aangezien de gemotiveerde beslissing van RIZIV bevestigd wordt, is het niet dienend om hier nog dieper op in te gaan, te meer RIZIV ten overvloede niet gebonden was door een beslissing die niet ten aanzien van haar werd genomen en waarbij zij ook geen partij was.

BESLISSING

Het arbeidshof,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Vernietigt het vonnis van 19 april 2021 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, behalve wat de ontvankelijkheid van de vordering en de beoordeling van de kosten betreft.

Opnieuw recht sprekend, bevestigt de beslissing van 26 juni 2020 van RIZIV.

7. Stuk 9 dossier.

8. Administratief dossier en deskundigenverslag dr. Vandervelden.